

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

*Методичні рекомендації
до виконання курсових і контрольних робіт
з дисципліни*

**“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ (ФІНАНСОВИЙ)
ОБЛІК”**

(для бакалаврів, спеціалістів спеціальностей
“Облік і аудит”, “Фінанси”,
“Банківська справа”, “Маркетинг”)

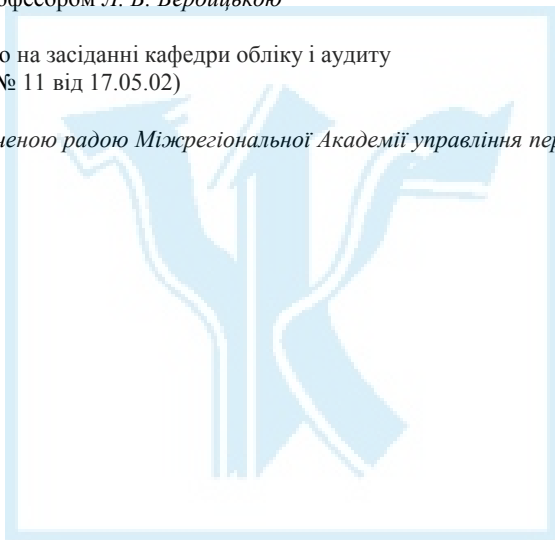
МАУП

Київ 2002

Підготовлено професором *В. О. Зотовим* та оновлено
ад'юнкт-професором *Л. В. Вербицькою*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(Протокол № 11 від 17.05.02)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Зотов В. О., Вербицька Л. В. Методичні рекомендації до виконання курсових і контрольних робіт з дисципліни “Бухгалтерський (фінансовий) облік” (для бакалаврів, спеціалістів спеціальностей “Облік і аудит”, “Фінанси”, “Банківська справа”, “Маркетинг”). — К.: МАУП, 2002. — 28 с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, завдання та рекомендації до виконання курсової роботи, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, основні вимоги до оформлення контрольної та курсової робіт, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2002

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальним планом підготовки фахівців-економістів передбачено самостійну роботу студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу.

Мета самостійної роботи — закріпити знання, здобуті студентами на лекціях та інших видах аудиторних занять, а також під час самостійного опанування теоретичних знань з фахових дисциплін, та набути навички розв'язання практичних завдань, які виникають перед економістами в процесі господарювання.

Курсові та контрольні роботи застосовують як засіб контролю, що передбачений навчальним планом. Вони також можуть використовуватися студентами у процесі самоконтролю при підготовці до заліків та іспитів.

Основні завдання самостійного виконання курсових і контрольних робіт:

- оволодіння теоретичними основами нагромадження інформації про господарську діяльність підприємств і організацій;
- засвоєння основних положень законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, що регулюють систему бухгалтерського (фінансового) обліку;
- набуття навичок практичного використання різних джерел інформації;
- оволодіння методикою практичного оформлення первинних документів, облікових реєстрів, систематизації облікової інформації для складання фінансової звітності.

ЗАВДАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета написання курсової роботи — закріпити теоретичні знання та набути навичок розв'язання практичних завдань з фінансового обліку.

Курсовою роботою передбачено розв'язання наскрізної задачі з обліку господарської діяльності виробничого підприємства на основі інформації про початкові залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок місяця, або на останній день попереднього місяця (див. табл. 1), початкової інформації для нарахування заробітної плати за звітний місяць (див. табл. 2) та початкових даних для складання журналу реєстрації господарських операцій (див. табл. 3).

Курсову роботу студенти виконують за одним із 25 варіантів, який студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки згідно із наведеною далі таблицею.

Номер варіанта завдання	1	2	3	4	5	25
Останні дві цифри номера залікової книжки студента	01	02	03	04	05	25
	26	27	28	29	30	50
	51	52	53	54	55	75
	76	77	78	79	80	00

Номер залікової книжки необхідно зазначити на титульній сторінці курсової роботи. У разі відсутності цих відомостей курсова робота повертається студенту без рецензування.

Курсову роботу рекомендується виконувати в такій послідовності:

1. Скласти баланс на початок місяця (кінець попереднього).
2. Нарахувати заробітну плату працівникам підприємства з усіма необхідними розрахунками та поясненнями з обов'язкових платежів, базою обчислення яких є сума коштів, яку спрямовано на оплату праці, а також утримань із заробітної плати, які передбачено чинним законодавством України.
3. Скласти журнал реєстрації господарських операцій на основі початкових відомостей за варіантами та результатами виконання попереднього пункту завдання за такою формою.

Журнал реєстрації господарських операцій за _____ 200_ р.

№ п/п	Первинний документ обліку	Операція	Бухгалтерський запис (проводка)		Сума, грн.	Валові	
			Дт	Кт		доходи	витрати
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Акції, які належать підприємству, виписка банку, реєстр кредитових платіжних документів	Зараховано на поточний рахунок дивіденди за минулий рік (дохід від довгострокових фінансових інвестицій)	311	731	1500		
2	Договір поставки, рахунок-фактура, платіжне доручення	Погашено заборгованість постачальнику матеріалів	631	311	12000		
3	і т. д. за всіма операціями, проведеними за місяць						

У графі 1 проставляється порядковий номер операції.

У графі 2 необхідно перелічити назви первинних документів, які використовують при оформленні операцій та бухгалтерських записів.

У графі 3 записують назву господарської операції (тобто її зміст).

У графах 4 і 5 зазначаються бухгалтерські проведення кожної операції.

У графі 6 потрібно зазначити суми, наведені в табл. 3 згідно з варіантом або визначені студентом самостійно. Кількість операцій в журналі може не співпадати з їх кількістю, наведеною в табл. 3. При складанні журналу студенти самостійно розраховують певні показники (суми податкового кредиту з ПДВ, податкових зобов'язань, валових доходів, валових витрат тощо).

Визначення необхідних показників (сум) слід оформити додатковими розрахунками та поясненнями (довідками), які додаються до журналу.

У графах 7 і 8 зазначають суми валових доходів і витрат з метою оподаткування прибутку.

При визначенні прибутку, що підлягає оподаткуванню, студенту необхідно провести також розрахунки щодо змін залишків матеріальних активів у запасах, незавершеному виробництві та готової продукції. Частку матеріальних активів у незавершеному виробництві та готової продукції прийняти умовно такою, що дорівнює 50 % від їх обсягів. При цьому слід пам'ятати, що їх частка може бути різною і в практичній діяльності визначається окремо.

4. На підставі інформації про залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок місяця, а також даних з журналу реєстрації господарських операцій, обґрунтованих необхідними розрахунками та поясненнями, слід відкрити реєстри бухгалтерського обліку (Т-рахунки, журнали, відомості або реєстри автоматизованої форми обліку), записати до них операції, проведені за місяць (з журналу їх реєстрації), підрахувати обороти по дебету та кредиту рахунків, визначити кінцеві залишки (сальдо). Записи по рахунках необхідно провести з обов'язковим зазначенням номера операції, за яким вона подана в журналі реєстрації господарських операцій.

5. Використовуючи оформлені облікові реєстри, слід скласти оборотну відомість по синтетичних рахунках (оборотний баланс) і зробити записи у Головній книзі. До курсової роботи необхідно включити сторінку головної книги з одного або двох найхарактерніших (показових) рахунків (наприклад, 23, 79, 301, 311).

6. Використовуючи оборотний баланс, потрібно скласти сальдовий баланс (ф. № 1) на кінець звітного місяця. За рахунками, які не закриваються кожного місяця, слід виконати трансформаційні записи щодо їх закриття.

Перед складанням балансу необхідно ознайомитися з вимогами П (С) БО 2 “Баланс”. При цьому звернути увагу, що за одиницю виміру в балансі підприємств, що не є суб’єктами малого бізнесу, взято тисячу гривень без коми і знака після неї.

7. У кінці роботи необхідно навести список використаних джерел інформації і оформити його згідно з вимогами міжнародного стандарту (див. далі розділ “Основні вимоги до оформлення контрольної та курсової робіт”). До списку слід включити основні законодавчі акти, нормативно-інструктивні документи і спеціальну літературу (підручники, навчальні посібники тощо).

Курсову роботу необхідно оформити згідно з існуючими вимогами.

Таблиця 1

Залишки на рахунках бухгалтерського обліку станом на останній день попереднього місяця

Номер рахунка	Назва рахунка	Сума, грн.
104	Основні засоби (первинна вартість)	170000
131	Знос основних засобів	12000
125	Нематеріальні активи	2000
133	Знос нематеріальних активів	500
14	Довгострокові фінансові інвестиції	78500
201	Матеріали	26000
207	Запасні частини	4000
22	Малоцінні швидкозношувані предмети (МШП)	3000
361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	5000
372	Розрахунки з підзвітними особами	1000
40	Статутний капітал	200000
441	Прибуток нерозподілений	120730
301	Каса в національній валюті	100
311	Поточні рахунки у національній валюті	80000
312	Поточні рахунки в іноземній валюті (4400 дол. США за курсом 5,00 грн за 1 дол.)	22000
601	Короткострокові кредити банків у національній валюті	20000
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	24000
641	Розрахунки за податками, у т. ч.:	
	з ПДВ	6000
	з податку на прибуток	2000
	з прибуткового податку	500
	з комунального податку	100
661	Розрахунки за заробітною платою	5000
651	Розрахунки за пенсійним страхуванням	600
652	Розрахунки за соціальним страхуванням	100
653	Розрахунки за страхуванням на випадок безробіття	70

Таблиця 2

Інформація для нарахування заробітної плати за звітний місяць

№ п/п	П. І. П.	Посада	Посадовий оклад, грн.	Нарахований відрядний заробіток	Використання робочого часу, днів		
					відпрацьовано	невиходи	підстава невиходу
1	2	3	4	5	6	7	8
Адміністративний персонал							
1	Іванченко О. І.	директор	600		20	2	лікарняний лист
2	Лозинський В. В.	головний бухгалтер	550		22		
3	Лаврик К. С.	секретар	250		22		
Загальновиробничий персонал							
4	Петренко А. О.	інженер-технолог	580		22		
5	Павленко М. Ю.	майстер	430		22		
6	Клименко О. В.	комірник складу	280		22		
Робітники виробництва							
7	Федоренко Т. С.	оператор		400	22		лікарняний лист
8	Дмитрієв О. О.	оператор		410	22		
9	Ткаченко А. В.	оператор		200	10		
10	Лучко Л. С.	оператор		350	21	1	
11	Алексєнко Ю. Д.	оператор		320	22		
12	Алещенко В. А.	оператор		380	22		

Примітка. Дані табл. 2 використовують для варіантів 1–12. Для варіантів 13–25 зі штатного розпису виключити А. В. Ткаченко.

Для адміністративного та загальновиробничого персоналу у графі 4 наведено посадові оклади, для робітників у графі 5 — нарахований відрядний заробіток.

Усі працівники є членами профспілки, але платять внески самостійно. А. В. Ткаченко прийнято на роботу в поточному місяці.

Середньоденний заробіток за 6 останніх місяців у О. І. Іванченка становить 18 грн, у Л. С. Лучка — 15 грн, страховий стаж у обох працівників більше 8 років.

Результати розрахунків оформити в розрахунково-платіжній та платіжній відомостях за формою згідно з наказом Міністерства статистики України № 144.

Для нарахування комунального податку розрахувати середньосписову чисельність працівників згідно з Інструкцією № 171.

Початкові дані для складання

№ п/п	Операція	Сума за		
		1/14	2/15	3/16
1	2	3	4	5
1	Погашено заборгованість постачальникам з поточного рахунка в національній валюті	Прийняти згідно		
2	Зараховано на поточний рахунок дохід від довгострокових фінансових інвестицій (дивіденди за минулий рік)	1500 /2100	1700 /1200	1250 /1770
3	Оприбутковано від постачальників матеріали (без ПДВ)	9000 /12000	6000 /9000	14400 /18000
4	Податковий кредит (з ПДВ)	Визначити самостійно		
5	Затверджено авансовий звіт за витратами на відрядження адмінперсоналу	1000 /900	1100 /1000	1000 /900
6	Невитрачені суми повернуто до каси, затверджені перевитрати виплачено касою з попереднім отриманням готівки в банку	Визначити самостійно		
7	Отримано зі складу матеріалів для виробництва	20000	18000	20000
8	Перераховано до бюджету ПДВ	6000	6000	6000
9	Перераховано до бюджету податок на прибуток	2000	2000	2000
10	Перераховано до бюджету прибутковий податок	500	500	500
11	Перераховано до бюджету комунальний податок	100	100	100
12	Перераховано до Пенсійного фонду	600	600	600
13	Перераховано до Фонду соціального страхування по тимчасовій непрацездатності	100	100	100
14	Перераховано до Фонду соціального страхування на випадок безробіття	70	70	70
15	Отримано з банку готівку на виплату заробітної плати	5000	5000	5000
16	Виплачено заробітну плату	4800	5000	4900
17	Депоновано невикладену заробітну плату	Визначити самостійно		
18	Здано до банку залишок готівки	Визначити самостійно		
19	Погашено короткостроковий кредит банку	20000	10000	10000
20	Сплачено та віднесено % за кредитом	1200	700	900
21	Перераховано орендодавцю за операційну оренду адміністративного приміщення за поточний і наступний місяці	2400	3600	3600
22	Податковий кредит (з ПДВ)	Визначити самостійно		
23	Віднесено орендну плату поточного місяця	Визначити самостійно		
24	Віднесено орендну плату наступного місяця	Визначити самостійно		
25	Нараховано знос виробничих основних засобів	3000	3200	3000

* У гр. 3–14 дані наведені для двох варіантів, наприклад: у гр. 3 для варіантів 1 і

Таблиця 3

журналу реєстрації господарських операцій

варіантами 1–25, грн.*									
4/17	5/18	6/19	7/20	8/21	9/22	10/23	11/24	12/25	13
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
з залишком заборгованості на початок місяця									
2500	1700	1200	2400	2100	4000	5000	4000	1500	1000
/2100	/2800	/2500	/3500	/3000	/2200	/2000	/1000	/8000	–
6000	6000	12800	18000	7200	7200	9000	12000	9000	12000
/12000	/9000	/18000	/12000	/6000	/9000	/18000	/12000	/6000	–
на основі сум рядка 3									
850	990	890	1200	980	1100	1000	950	990	1100
/900	/1010	/1000	/1050	/1000	/990	/880	/1000	/1000	–
згідно з початковим сальдо на рахунку 372 і сумами рядка 5									
21000	19000	17000	25000	20000	21000	15000	17000	18000	20000
6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000
2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000
4700	4900	4800	5000	5000	4900	4750	4780	4800	4900
згідно з даними рядків 15 і 16									
згідно з даними рядка 17									
15000	12000	12000	10000	10000	12000	12000	14000	20000	12000
800	600	700	600	600	700	750	820	1050	900
3600	3000	3000	3600	2400	3000	3600	3600	3000	3000
згідно з даними рядка 21									
згідно з даними рядка 21 і прийняті в розмірі 50 %									
згідно з даними рядка 21 і прийняті в розмірі 50 %									
3600	3100	3150	4000	4100	3600	3750	3820	3900	4100

14 (через дріб) тощо, у гр. 15 — тільки для варіанта 13.

1	2	3	4	5
26	Відпущено у виробництво МШП	100	110	120
27	Виявлено нестачу матеріалів, разом у т. ч.:	120	150	140
	природні витрати	20	20	30
	з вини комірника	100	130	110
28	Податкове зобов'язання (з ПДВ) на суму нестачі, в якій винен комірник	20		22
29	Визначено та віднесено на винну особу суму, яка повинна бути відшкодована згідно з законодавством України			Визначити
30	Нараховано до бюджету суму перевищення відшкоду- вання нестачі			
31	Прийнято до каси суму відшкодування			Визначити
32	Здано до банку готівку			Прийняти згідно
33	Нараховано заробітну плату: - персоналу виробництва - загальновиробничому персоналу			Прийняти згідно
34	Утримано із заробітної плати: - прибутковий податок - страхові збори до Фонду соціального страхування по тимчасовій непрацездатності - страхові збори до Пенсійного фонду - страхові збори до Фонду соціального страхування на випадок безробіття			Прийняти згідно
35	Нараховано обов'язкові збори на соціальне страхування: - до Пенсійного фонду - до Фонду соціального страхування по тимчасовій непрацездатності - до Фонду соціального страхування на випадок безробіття - до Фонду соціального страхування на випадок травми			Прийняти згідно
36	Нараховано комунальний податок			Визначити
37	Перераховано банку за розрахункове обслуговування	120	100	150
38	Здано на склад готову продукцію за фактичною собівартістю			Згідно
39	Готову продукцію відвантажено покупцям	30000	28000	36000
40	Податкове зобов'язання (з ПДВ)			Визначити
41	Списано фактичну собівартість відвантаженої продукції			Прийняти
42	Нараховано операційну курсову різницю в іноземній валюті			Визначити самостійно,
43	Нараховано резерв сумнівних боргів в розмірі 1 % су- ми заборгованості покупців			Прийняти згідно
44	На поточний рахунок до банку надійшов аванс від покупця	1200	1500	600
45	Нараховано податкове зобов'язання (з ПДВ)			Прийняти
46	З поточного рахунка до банку перераховано аванс по- стачальника	600	900	1500

Продовження табл. 3

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
130	140	150	–	200	190	180	170	160	150
120	140	200	210	215	120	90	10	25	120
15	25	50	10	25	20	10	10	–	–
105	115	150	200	190	100	80	–	25	120
21	23	30	40	38	20	16	–	5	24

самостійно

самостійно

з даними рядка 31

з результатами виконання п. 2 завдання

з результатами виконання п. 2 завдання

з результатами виконання п. 2 завдання

самостійно

100	95	110	100	98	100	102	100	95	89
-----	----	-----	-----	----	-----	-----	-----	----	----

з результатами обліку попередніх операцій

30000	30000	24000	28800	30000	3000	24000	30000	28800	24000
-------	-------	-------	-------	-------	------	-------	-------	-------	-------

самостійно

згідно з даними рядка 38

виходячи з курсу НБУ, що діє на дату виконання роботи

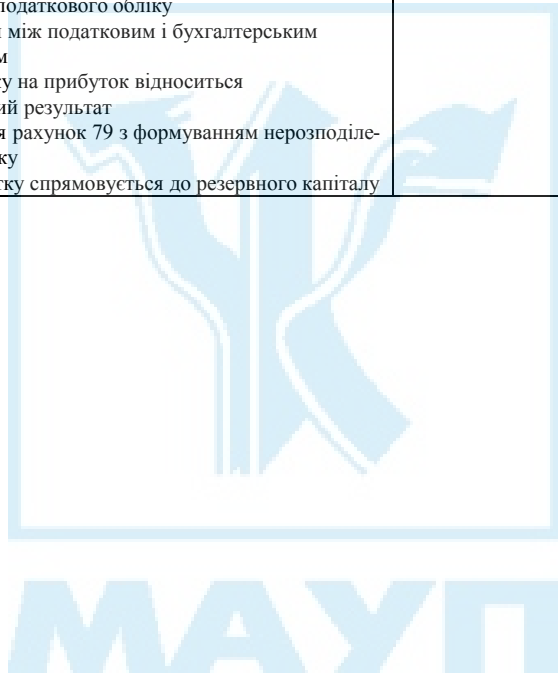
із залишком заборгованості на початок місяця

900	2400	1500	1800	900	1200	1500	1800	1200	600
-----	------	------	------	-----	------	------	------	------	-----

за результатами даних рядка 44

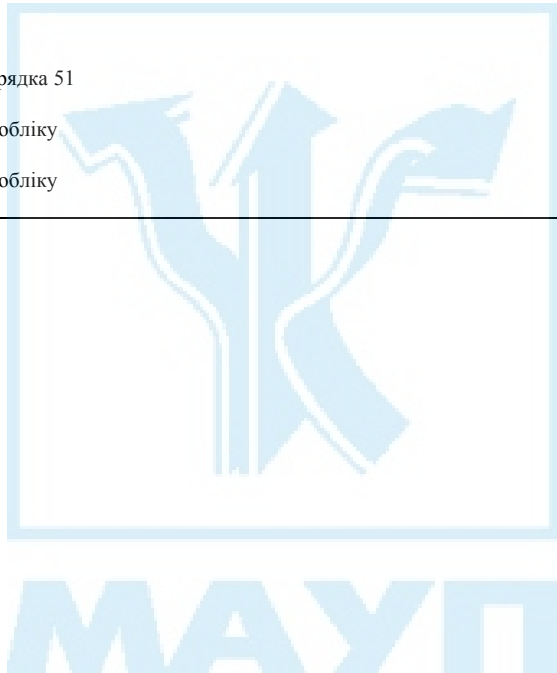
1200	1800	900	2400	600	1500	1800	2400	1500	900
------	------	-----	------	-----	------	------	------	------	-----

1	2	3	4	5
47	Нараховано податковий кредит ПДВ			Прийняти
48	Виконано трансформаційні записи щодо закриття рахунків класів 7 і 9 з віднесенням на рахунок 79 і визначення фінансового результату			Виконати
49	Визначено валові доходи			Визначити
50	Визначено валові витрати			Визначити
51	Нараховано податок на прибуток: - сума з податкового обліку - різниця між податковим і бухгалтерським обліком			Визначити
52	Сума податку на прибуток відноситься на фінансовий результат			Прийняти
53	Закривається рахунок 79 з формуванням нерозподіленого прибутку			Визначити
54	Сума прибутку спрямовується до резервного капіталу			Визначити

Закінчення табл. 3

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
за результатами даних рядка 46 за результатами обліку									
самостійно самостійно за результатами обліку									
згідно з даними рядка 51 за результатами обліку за результатами обліку									

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи — закріпити теоретичні знання з бухгалтерського обліку, набути навичок роботи з джерелами інформації і реферативного викладу матеріалу, що вивчається, а також розв’язання практичних задач.

Контрольну роботу виконують відповідно до навчального плану за одним з наведених далі варіантів завдань. Номер варіанта завдання для контрольної роботи студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки (див. таблицю, наведену в розділі “Завдання та рекомендації до виконання курсової роботи”).

У контрольній роботі потрібно коротко відповісти на питання і розв’язати ситуаційні задачі з обліку.

Огляд нормативно-інструктивних документів подається у табличній формі (табл. 4).

Таблиця 4

№ п/п	Назва документа, ким і коли затверджений	Короткий зміст (анотація) документа
1	Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996-XIV	Встановлює порядок організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні

Послідовність подання документів в огляді повинна бути такою самою, як і в списку використаних джерел інформації (див. розділ “Основні вимоги до оформлення контрольної та курсової робіт”).

Бухгалтерські записи (проведення) повинні охоплювати необхідний для конкретних умов перелік господарських операцій. Наприклад, придбання матеріалів у постачальника на умовах подальшої їх оплати буде відображено в обліку такими господарськими операціями (табл. 5).

Таблиця 5

№ п/п	Операція	Бухгалтерська проводка		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Оприбутковано на склад від постачальника матеріалів	201	631	1200
2	Податковий кредит	641 ПДВ	631	200
3	Оплачено рахунок постачальника	631	311	1200

Бухгалтерські документи, передбачені завданнями, повинні бути оформлені на типових бланках або їх копіях і містити всі необхідні дані (реквізити). Необхідно зазначити також порядок їх оформлення.

Опис бухгалтерського рахунка повинен містити:

- шифр рахунка та його призначення згідно з планом рахунків, що використовуються в Україні;
- класифікаційну характеристику рахунка;
- характеристику залишку (сальдо) рахунка і порядок його визначення;
- перелік операцій, що відображаються по дебету і кредиту;
- порядок відображення та місце рахунку в бухгалтерському балансі.

Наприклад, рахунок 30 “Каса” належить до рахунків класу 3 “Кошти, розрахунки та інші активи”, призначений для обліку операцій з готівкою, є основним, активним, грошовим, балансовим і має два субрахунки — 301 “Каса в національній валюті” і 302 “Каса в іноземній валюті”.

Сальдо початкове та кінцеве визначає залишок грошових коштів готівкою на конкретну дату (на початок і кінець операційного дня).

По дебету відображають кількісні результати операцій з надходження готівки до каси, по кредиту — витрачання готівки з каси.

Оборот по рахунку є сумою господарських операцій окремо по дебету і по кредиту.

Кінцеве сальдо = початкове сальдо + оборот по дебету – оборот по кредиту.

У бухгалтерському балансі залишок по рахунку 30 “Каса” відображається в рядках 230, 240 у складі статті “Грошові кошти та їх еквіваленти” в національній та іноземній валюті відповідно.

Наприкінці відповіді необхідно навести кілька прикладів відображення господарських операцій по цьому рахунку (аналогічно табл. 5).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють організацію бухгалтерського обліку на підприємстві.
2. Охарактеризувати рахунок 10.
3. Провести бухгалтерські записи з необхідними розрахунками і поясненнями, якщо нестача матеріалів за результатами інвентаризації становила 150 грн (без ПДВ); норми природних втрат не встановлені; нестача сталася з вини комірника; матеріали були придбані в січні 2001 р.; суму до відшкодування комірник вніс готівкою одноразово; готівку внесено до банку та проведено розрахунки з бюджетом.

Варіант 2

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють обіг готівки в Україні.
2. Охарактеризувати рахунок 11.
3. Провести бухгалтерські записи з придбання, введення в експлуатацію, нарахування зносу за 2 місяці, якщо придбано програмне забезпечення системи бухгалтерського обліку за 3600 грн, у т. ч. ПДВ; період корисного використання — 2 роки; постачальник отримав оплату після введення системи в експлуатацію; постачальник налагодив систему без додаткової оплати.

Варіант 3

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють порядок розрахунку й обліку курсових різниць з операцій в іноземній валюті.
2. Провести бухгалтерські записи з безкоштовної передачі дер-жавній загальноосвітній школі персонального комп'ютера, якщо: первісна вартість комп'ютера — 3600 грн; нараховано знос — 500 грн; витрати, пов'язані з передачею, — 60 грн (оплачено рахунок транспортної організації, у т. ч. ПДВ).
3. Охарактеризувати рахунок 12.

Варіант 4

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють розрахунки середньої заробітної плати.
2. Провести бухгалтерські записи, пов'язані з придбанням іноземної валюти і закупкою товару за імпортом, якщо залишок на поточному рахунку в іноземній валюті — 10000 євро; балансова вартість валюти — 24000 грн; контрактна вартість товару — 30000 євро; курс придбання валюти — 5,20 грн за 1 євро; курс НБУ на дату придбання валюти та перерахування іноземному постачальнику — 5,0 грн за 1 євро; послуги банку за придбання валюти становлять 1 % її вартості.
3. Оформити накладну на продаж матеріалів (назву матеріалів, кількість і вартість прийняти самостійно).

Варіант 5

1. Охарактеризувати рахунок 15.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо торговельне підприємство закупило товар у вітчизняного виробника на суму 60000 грн, у т. ч. ПДВ і реалізувало його на експорт за 17000 дол. США. Курс НБУ на дату відвантаження товару становить 5,30 грн, на дату зарахування виручки — 5,35 грн за 1 дол. США.
3. Оформити заяву на внесення готівки до банку (торговельна виручка) на суму 50000 грн. Інші реквізити прийняти самостійно.

Варіант 6

1. Охарактеризувати рахунок 14.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо підприємство придбало на умовах подальшої оплати технологічне обладнання на суму 120000 грн, у т. ч. ПДВ. Обладнання було передано для монтажу, за що підряднику було перераховано 1500 грн, у т. ч. ПДВ. Після завершення монтажних робіт обладнання введено в експлуатацію.
3. Оформити платіжне доручення на перерахування до бюджету прибуткового податку з громадян на суму 5000 грн. Інші реквізити прийняти самостійно.

Варіант 7

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють розрахунки, склад і формування фінансової звітності.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо під час приймання вантажу на залізничній станції було встановлено і оформлено нестачу на суму 6000 грн, у т. ч. ПДВ. Претензію постачальник задовольнив повністю шляхом додаткової поставки матеріалів. Які документи потрібно було оформити під час виявлення нестачі?
3. Оформити видатковий касовий ордер на передачу до банку депонованої заробітної плати на суму 500 грн. Який документ крім цього необхідно подати до банку?

Варіант 8

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють обов'язкові платежі із соціального страхування.
2. Провести бухгалтерські записи та визначити загальну суму витрат, якщо продавцям магазину було нараховано заробітну плату в сумі

20000 грн. Нараховано обов'язкові платежі та утримано прибутковий податок на суму 3820 грн (інші суми нарахувань та утримань визначити самостійно за умови, що заробітна плата кожного продавця перевищує 150 грн).

3. Оформити авансовий звіт, якщо аванс використано на придбання паперу на суму 120 грн, у т. ч. ПДВ, який передано на склад. Інші реквізити прийняти самостійно.

Варіант 9

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють нарахування зносу основних засобів.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо від іноземного покупця було отримано 200000 нім. марок за раніше відвантажену готову продукцію. 50 % валютної виручки продано на міжбанківській валютній біржі та зараховано на поточний рахунок. Послуги банку становили 200 грн. Курс НБУ — 5,0 грн за 1 євро.
3. Охарактеризувати рахунок 20.

Варіант 10

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють проведення інвентаризації.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо протягом місяця отримано від постачальників будівельних матеріалів на суму 60000 грн, у т. ч. ПДВ; відпущено у виробництво матеріалів на суму 32000 грн. Визначити залишок матеріалів на кінець місяця, якщо на початок він становив 25000 грн. Як ця ситуація вплине на оподаткування прибутку?
3. Пояснити поняття податкового зобов'язання і податкового кредиту з ПДВ.

Варіант 11

1. Охарактеризувати рахунок 31.
2. Провести бухгалтерські записи та визначити обсяг незавершеного виробництва на кінець місяця, якщо на початок він становив 25000 грн, протягом місяця було передано у виробництво матеріалів на суму 12000 грн, нараховано заробітну плату у сумі 15000 грн, нараховано обов'язкові соціальні платежі, які потрібно визначити самостійно, нараховано за послуги зв'язку виробничого характеру 180 грн, у т. ч. ПДВ, здано на склад готової продукції на суму 30000 грн.

3. Оформити рахунок-фактуру на реалізацію готової продукції. Необхідні реквізити прийняти самостійно.

Варіант 12

1. Охарактеризувати рахунок 23.
2. Визначити торговельну націнку на реалізований товар і провести необхідні бухгалтерські записи, якщо залишок товару на початок місяця становив 120000 грн; торговельна націнка на залишок товару становила 30000 грн; отримано протягом місяця товарів від постачальників за закупівельними цінами 80000 грн (без ПДВ); торговельна націнка на отриманий товар становила 28000 грн; реалізовано товарів за місяць на суму 180000 грн.
3. Оформити картку складського обліку матеріалів. Необхідні реквізити прийняти самостійно.

Варіант 13

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють оплату праці та відпусток.
2. Скласти баланс з необхідними поясненнями на основі залишків на рахунках, грн.:
 - основні засоби (первісна вартість) — 15000;
 - знос основних засобів — 5000;
 - статутний капітал — 50000;
 - каса — 1000;
 - нерозподілений прибуток — 5000;
 - готова продукція — 8000;
 - поточна заборгованість бюджету — 3000;
 - поточна заборгованість з оплати праці — 4000;
 - поточний рахунок — 23000;
 - заборгованість підзвітних осіб за виданими авансами — 5000;
 - незавершене виробництво — 15000.
3. Пояснити поняття “дебітор”, “дебіторська заборгованість”, “безнадійна дебіторська заборгованість”.

Варіант 14

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють оподаткування фізичних осіб.

2. Провести бухгалтерські записи, якщо підприємство відкрило депозитний рахунок у банку терміном на 3 місяці під 12 % річних. Після закінчення терміну депозиту банк повернув вклад з відсотками.
3. Охарактеризувати рахунок 33.

Варіант 15

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють оподаткування акцизним збором.
2. Провести необхідні бухгалтерські записи, якщо підприємство отримало вексель за реалізовану продукцію на загальну суму 12500 грн, у т. ч. відсотки за векселем становили 500 грн. Через 3 місяці, як було обумовлено у векселі, покупець його викупив.
3. Охарактеризувати рахунок 37.

Варіант 16

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють облік виробничих запасів.
2. Провести необхідні бухгалтерські записи, якщо підприємство видало вексель постачальнику за отримані матеріали на загальну суму 26000 грн, у т. ч. ПДВ і відсотки за векселем, які становили 2000 грн. Через 3 місяці вексель було викуплено у постачальника.
3. Охарактеризувати рахунок 47.

Варіант 17

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють облік орендних операцій.
2. Провести бухгалтерські записи і визначити фінансовий результат, якщо виручка від реалізації товарів становила 360000 грн, у т. ч. ПДВ, торговельна націнка на реалізований товар — 110000 грн, адміністративні витрати — 5000 грн, витрати на збут товару — 33000 грн.
3. Охарактеризувати рахунок 60.

Варіант 18

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють безготівкові розрахунки.
2. Провести необхідні бухгалтерські записи, пов'язані з реалізацією готової продукції, якщо отримано аванс від покупця на суму 3600 грн, у т. ч. ПДВ, після чого йому відвантажено готової продукції за

фактичною собівартістю в 2750 грн, витрати на збут становили 40 грн.

3. Охарактеризувати рахунок 64.

Варіант 19

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють формування витрат виробництва та валових витрат з метою оподаткування.
2. Провести необхідні бухгалтерські записи, якщо підприємство реалізувало на умовах подальшої оплати об'єкт основних засобів за 6200 грн, первісна вартість якого становила 5000 грн, нараховано знос 1000 грн, витрати на збут становили 120 грн (оплата транспортних послуг, у т. ч. ПДВ).
3. Охарактеризувати рахунок 66.

Варіант 20

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють визначення та облік доходу і валових доходів з метою оподаткування.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо підприємство придбало з попередньою оплатою токарний верстат за 60000 грн, у т. ч. ПДВ, заплатило за транспортування 1200 грн, у т. ч. ПДВ, встановило його власними силами, за що нараховано заробітну плату робітникам у сумі 200 грн, і ввело його в експлуатацію.
3. Охарактеризувати рахунок 90.

Варіант 21

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють утримання із заробітної плати, передбачені законодавством.
2. Провести необхідні розрахунки та бухгалтерські записи, якщо робітник хворів 8 робочих днів, має загальний трудовий стаж 7 років, його середньоденний заробіток за 6 останніх місяців становив 20 грн.
3. Охарактеризувати рахунок 70.

Варіант 22

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють оподаткування з ПДВ.

2. Провести бухгалтерські записи та визначити фінансовий результат, якщо підприємство реалізувало готової продукції на умовах попередньої її оплати на суму 36000 грн, у т. ч. ПДВ, собівартість реалізації становила 26000 грн, витрати на збут — 250 грн, адміністративні витрати — 100 грн.
3. Охарактеризувати рахунок 65.

Варіант 23

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють нарахування та облік податку на прибуток.
2. Провести бухгалтерські записи, якщо підприємство закупило за кордоном технологічне обладнання на суму 50000 дол. США. Курс НБУ на дату оформлення вантажної митної декларації становив 5,30 грн за 1 дол. США, на дату перерахування коштів іноземному постачальнику — 5,35 грн за 1 дол. США. Витрати на транспортування на території України становили 1200 грн, у т. ч. ПДВ. Обладнання введено в експлуатацію і належить до товарів критичного імпорту.
3. Охарактеризувати рахунок 79.

Варіант 24

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють оподаткування місцевими податками.
2. Провести необхідні розрахунки і бухгалтерські записи, якщо підприємство нарахувало заробітну плату робітникам у сумі 1500 грн, у т. ч.: П. П. Іваненку — 250 грн, І. Д. Федоренку — 260 грн, О. П. Дормідонтову — 400 грн, Ф. П. Добчинському — 240 грн, І. І. Приймаченку — 350 грн. Нараховано обов'язкові платежі із Фонду соціального страхування та утримано необхідні податки.
3. Охарактеризувати рахунок 91.

Варіант 25

1. Розглянути основні нормативні документи, що регулюють облік зобов'язань.
2. Провести необхідні бухгалтерські записи, якщо протягом місяця на склад передано готової продукції за обліковою оцінкою на 20000 грн, а в кінці місяця виявлено, що фактична собівартість її більша на

2000 грн. Уся продукція відвантажена покупцю за 30000 грн, витрати на збут становили 50 грн.

3. Охарактеризувати рахунок 44.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ ТА КУРСОВОЇ РОБИТ

Контрольна робота оформлюється на аркушах формату А4. Студент може використовувати типові бланки бухгалтерського обліку, які додаються до роботи.

Титульна сторінка контрольної роботи оформлюється згідно із загальними вимогами до оформлення контрольних робіт, що діють у МАУП. Обов'язково потрібно зазначити номер залікової книжки та номер варіанта завдання.

Робота повинна бути написана студентом українською мовою власноручно розбірливим почерком або надрукована. Для рецензування потрібно подати оригінал роботи. Ксерокопії не рецензуються.

У роботі необхідно навести зміст завдання, виділити розділи згідно з пунктами завдання, а також проставити номери сторінок.

Розрахунки, результати яких відображають у бухгалтерських записах (проведеннях), потрібно наводити у роботі з короткими поясненнями, відповідними довідками.

Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури (джерел інформації), поставити дату завершення роботи і особистий підпис. До списку використаної літератури включають джерела інформації, які студент вивчив і використав у роботі. Цей список повинен містити законодавчі акти (закони України, декрети Кабінету Міністрів України, укази Президента України, постанови Уряду України), нормативно-інструктивні документи, які затверджені міністерствами, відомствами України або іншими уповноваженими органами, а також наукову та навчальну літературу. Порядок розміщення та опису джерел інформації наведено далі.

Курсова робота оформлюється на аркушах формату А4 (210×297 мм) з одного боку аркуша. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані, титульна сторінка вважається першою. На початку роботи потрібно зазначити номер варіанта та зміст завдання.

Курсова робота повинна бути оформлена згідно з пунктами завдання з необхідними розрахунками, довідками, поясненнями.

Наприкінці роботи потрібно навести список використаної літератури відповідно до стандарту “Бібліографічний опис документа. Загальні вимоги і правила складання”. Джерела інформації розміщують у списку в такій послідовності:

- закони України;
- декрети Кабінету Міністрів України;
- укази Президента України;
- постанови Кабінету Міністрів України;
- нормативно-інструктивні документи міністерств, відомств України або інших уповноважених органів, наприклад Аудиторської палати України.

Наведені джерела повинні бути подані у списку в алфавітному порядку назв. Наприклад, Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” буде подано у списку так:

1. *Закон* України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996-XIV.

Після законодавчої і нормативної літератури у списку вміщують інші джерела (підручники, навчальні посібники, монографії, методичні рекомендації та вказівки тощо), які повинні бути подані в алфавітному порядку назв або прізвищ авторів. Наприклад, навчальний посібник буде поданий у списку так:

15. *Завгородний В. П.* Бухгалтерский учет в Украине (с использованием Национальных стандартов): Учеб. пособие для студ. вузов. — 5-е изд., доп. и перераб. — К.: А.С.К., 2001. — 848 с.

Слід зауважити, що опис джерел у списку використаної літератури необхідно наводити мовою оригіналу.

Загальний обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 15–20 сторінок.

Курсова робота повинна бути написана студентами українською мовою, власноручно або надрукована. Для рецензування необхідно подати оригінал роботи. Ксерокопії не рецензуються.

Титульну сторінку оформлюють згідно з загальними вимогами МА-УП.

Роботу потрібно зброшурувати так, щоб вона була зручною для користування та зберігання.

У кінці курсової роботи студент повинен поставити дату її завершення і власний підпис.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”* від 16.07.99 № 996-XIV.
2. *Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”* від 22.05.97 № 283/97-ВР.
3. *Закон України “Про податок на додану вартість”* від 03.04.97 № 168/97-ВР.
4. *Закон України “Про обов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”* від 02.03.2000 № 1533-III.
5. *Закон України “Про розмір внесків на деякі види загальнообов’язкового державного соціального страхування”* від 11.01.01 № 2213-III.
6. *Закон України “Про обов’язкове державне соціальне страхування в зв’язку з тимчасовою втратою працездатності і витратами, обумовленими народженням і похованням”* від 18.01.01 № 2240-III.
7. *Закон України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування”* від 26.06.97 № 400/97-ВР.
8. *Закон України “Про оплату праці”* від 24.03.95 № 108/95-ВР.
9. *Закон України “Про відпустки”* від 15.11.96 № 504.
10. *Закон України “Про порядок погашення зобов’язань платників податку перед бюджетом і державними цільовими фондами”* від 21.12.2000 № 2181-III.
11. *Закон України “Про обіг векселів в Україні”* від 05.05.01 № 2374-III.
12. *Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті”* від 23.09.94 № 185/94-ВР.
13. *Закон України “Про страхові тарифи на загальнообов’язкове державне страхування від нещасного випадку на виробництві й профзахворювання, що спричинило втрату працездатності”* від 22.02.01 № 2272-III.
14. *Про акцизний збір: Декрет КМУ від 26.12.92 № 18-92 із змін. та допов.*
15. *Про прибутковий податок із громадян: Декрет КМУ від 26.12.92 № 13-92 із змін. та допов.*
16. *Про норми відшкодування витрат на відрядження у межах України і за кордон: Постанова КМУ від 23.04.99 № 663.*
17. *Про місцеві податки та збори: Декрет КМУ від 20.05.93 № 56-93 із змін. та допов.*
18. *Порядок представлення фінансової звітності: Затв. постановою КМУ від 28.02.2000 № 419.*
19. *Національні стандарти бухгалтерського обліку.*
20. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом МФУ від 30.11.99 № 291.*
21. *Інструкція по використанню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом МФУ від 30.11.99 № 291.*

22. *Положення* про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затв. наказом МФУ від 24.05.95 № 88.
23. *Інструкція* про проведення інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, коштів і документів та розрахунків: Затв. наказом МФУ від 11.08.94 № 69.
24. *Методичні рекомендації* по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: Затв. наказом МФУ від 29.12.2000 № 356.
25. *Інструкція* зі статистики заробітної плати: Затв. наказом МСУ від 11.12.95 № 323.
26. *Порядок* ведення обліку приросту (убутку) балансової вартості покупних товарів (крім активів, що підлягають амортизації, цінних паперів і деривативів), матеріалів, сировини (палива), комплектуючих виробів і напівфабрикатів на складах, в незавершеному виробництві і залишках готової продукції (у т. ч. малоцінних та швидкозношуваних предметів на складах): Затв. наказом МФУ від 10.06.98 № 124.
27. *Положення* про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Затв. постановою Правління НБУ від 19.02.01 № 72.
28. *Порядок* вирахування середньої заробітної плати. Затв. постановою КМУ від 08.02.95 № 100.
29. *Порядок* визначення розміру збитку від розкрадання, недостачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Затв. постановою КМУ від 22.01.96 № 116.
30. *Про введення* комунального податку в м. Києві: Рішення Київської міської Ради народних депутатів від 26.06.95 № 62.
31. *Інструкція* про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 29.03.01 № 135.
32. *Інструкція* по статистиці чисельності робітників, зайнятих в народному господарстві України: Затв. наказом МСУ від 07.07.95 № 171.
33. *Про затвердження* типових форм первинного обліку по розрахунках з робітниками і службовцями по заробітній платі: Наказ МСУ від 22.05.96 № 144.
34. *Порядок* визначення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню: Затв. постановою КМУ від 26.09.01 № 1266.
35. *Порядок* оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів підприємства: Затв. постановою КМУ від 06.05.01 № 439.
36. *Бухгалтерський фінансовий облік та фінансова звітність в Україні: Навч.-практ. посіб. / За ред. С. Ф. Голова. — Донецьк: ТОВ "Баланс-Клуб", 2000. — 768 с.*
37. *Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — Житомир: ЖІТІ, 2001. — 672 с.*

38. *Вербицька Л. В.* Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні. — К.: МАУП, 2000. — 114 с.
39. *Горицька Н.* Бухгалтерский учет и финансовая отчетность в Украине. — К.: ООО “Украина-Свит”, 2000. — Т. 1 — 167 с.; Т. 2. — 156 с.
40. *Грабова Н. Н., Добровський В. Н.* Бухгалтерський облік у виробничих і торгових підприємствах. — К.: А.С.К., 2000. — 608 с.
41. *Грабова Н. М., Кривонос Ю. Г.* Облік основних господарських операцій у бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — К.: А.С.К., 2001. — 416 с.
42. *Завгородній В. П.* Бухгалтерський облік в Україні (з використанням національних стандартів): Навч. посіб. для студ. вузів. — К.: А.С.К., 2001. — 848 с.
43. *Застосування* Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій / За ред. В. М. Пархоменко. — К.: Компас, 2000. — 156 с.
44. *Калина А. В.* Організація і оплата праці в умовах ринку. — К.: МАУП, 1997. — 297 с.
45. *Кужельний М. В., Лінник В. Г.* Теорія бухгалтерського обліку: Підруч. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001. — 331 с.
46. *Методика* застосування Плану рахунків / За ред. В. М. Пархоменко. — К.: Компас, 2000. — 5 с.
47. *Нова бухгалтерія.* Проводки: Додаток до газети “Галицькі контракти”. — Львів, 2000. — 385 с.
48. *Основы* бухгалтерского учета. Издание Роберта Н. Антони (Гарвард, США). — М.: СП “Триада НТТ”, 1992. — 308 с.
49. *Партин Г. О.* Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики (із врахуванням міжнародних стандартів). — К.: Знання, 2000. — 245 с.
50. *Пархоменко В. М., Баранцев П. П.* Реформування бухгалтерського обліку в Україні. — Луганськ, 2000. — 262 с.
51. *Положення* (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні. — К.: Компас, 2000. — 108 с.
52. *Сопко В. В., Завгородній В. П.* Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Посібник. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 223 с.
53. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. — К.: А.С.К., 2000. — 770 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Завдання та рекомендації до виконання курсової роботи	3
Вказівки до виконання контрольної роботи	14
Завдання для контрольних робіт	15
Основні вимоги до оформлення контрольної та курсової робіт	23
Список рекомендованої літератури	25

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп'ютерна верстка

Н. В. Медведєва
В. С. Коломісць
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1164

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП